

IRAKASKUNTZA-GIDA

2014/15

Ikastegia

135 - Hezkuntza eta Kirol Fakultatea. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzi

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GDEPOR10 - Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Zientzietako Gradua

Ikastaroa

4. maila

IRAKASGAIA

25188 - Euskararen Arauak eta Erabilera

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

Ikasgai honen helburu orokorra da euskararen garapenak eta erabilerak gure gizartean duen eraginaz ohartaraztea, eta ikaslea prestatzea komunikazio-egoera ezberdinetan euskaraz jarduteko. Halaber, hizkera estandarren irizpide eta arauen ezagutza nahikoa eskuratzea, eta hizkuntza-baliabide egokiak erabiltzeko trebetasuna lortzea testuinguruak eskatzen dituen baldintzen arabera ahoz zein idatziz jarduteko. Ikastaroa egiteko gutxienez euskararen oinarriko ezagutza izan behar du ikasleak.

Hauek dira jomugan diren bost gaitasunak:

-Hiztunek eta gizarte-eragileek hizkuntzen erabileran eta garapenean duten eraginaren kontzientzia hartzea eta, bereziki, euskararen egungo egoera soziolinguistikoarekin harremanetan jartzea.

- Hizkuntzaren erabilera zuzen eta egokien nozioei erreparatzea.

xxxxxxx

- Arrazoi pragmatiko-diskurtsiboengatik hautatzen diren hizkuntza-baliabideen funtzio komunikatiboa eta esanahi soziala antzematea.

- Norberaren intuizio eta esperientzia linguistikoak sistematizatu eta azaltzea, eta norberaren komunikazio-rola berriro definitzea askotariko komunikazio-egoerei egokitzeko.

- Kontsulta-tresnak erabiltzen jakitea hizkuntza-baliabideen formari, esanahiari eta erabilerari buruzko informazioa lortzeko, bereziki Interneten eskuragarri daudenak.

- Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko literatura zientifikoa ulertzea, bertako hizkuntzetan eta zientziaren eta teknologiaren esparruan erabiltzen diren beste hizkuntza batzuetan

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. Giza hizkuntza:

1.1. Giza hizkuntza, hizkuntza aldaerak eta hizkera berezituak.

1.2. Mintza-jardueraren ezaugarri orokorrak.

1.3. Hizkuntza gutxituen biziraupena eta berreskurapena.

1.4. Euskararen lekua gizartean eta kirolaren munduan

2. Euskararen aldaera estandarra: euskara batua.

2.1. Euskararen estandarizazio-prozesua.

2.2. Euskaltzaindiaren gomendioak eta arauak.

2.3. Estandarraren estilo zaindu orokorra.

3. Euskararen erabilera kirolaren arloan:

3.1. Euskararen erabilera-esparruak eta haien ezaugarriak.

3.2. Kirolaren eta jarduera fisikoaren arloko komunikazio-egoerak eta testuak: identifikazioa eta azterketa

3.3. Lan munduko testu-genero aukeratuen ekoizpena.

4. Hizkuntza-baliabideak

4.1. Hiztegiak

4.2. Corpusak

4.3. Itzultzaileak

4.4. Kontsulta-guneak

METODOLOGIA

Kurtsoak hertsiki erlazionatutako alderdi teorikoa eta praktikoa ditu. Ariketa praktikoetan oinarrituko dira eskolak bereziki. Ariketa horiek oinarri hartuta emango ditu irakasleak behar diren azalpen teoriko gehienak.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	30		20		10				
Ikaslearen ikasgelaz kanpoko jardueren ord.	45		30		15				

Legenda:

M: Maistrala   S: Minteia   GA: Gelako p.   GL: Laboratediko p.   GO: Ordenaailuko p.
GCL: P. klinikoak   TA: Tailerra   TI: Tailer Ind.   GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia %
- Test motatako proba %
- Praktiak (ariketak, kasuak edo buruketak) %
- Banakako lanak %
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) %
- Lanen, irakurketen... aurkezpena %

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ebaluaziorako hiru aukera aurreikusten dira:

A modalitatea: azterketa-proba (%100)

B modalitatea: ebaluazio jarraitua (%50) + azterketa-proba (%50)

C modalitatea: ebaluazio jarraitua (%75) + lan monografikoa (%25)

- A modalitatean ikasleak nota guztia jokatuko du azkeneko proban. Proba horren edukiak eskoletan landutako gai eta ariketa praktiko zein teorikoen inguruan izango da. Ebaluazio-irizpidea hurrengoa izango da:

- Galdera teorikoak % 15
- Test erako zuzenketa ariketak % 30
- Idatzizko eta ahozko testuen ekoizpena % 40
- Kontsulta-tresnak ezagutzea eta egokiro erabiltzea %15

-Bigarren modalitateko ikasleek irakasgaia gelako lanen bidez gainditu ahal izango dute (gehienez, 7,5 puntu), eta azterketa-proban nota hori jasotzeko aukera izango dute (beste 2,5 puntu). Beraz, ikasle hauen kasuan, azterketa-proba ez da bazterzailea izango.

-Hirugarren modalitateko ikasleek, azterketa-probaren ordean lan monografiko bat egin beharko dute emandako gaien artean bat hautatuta.

-Irakasgaia B zein C modalitateetan jokatu ahal izateko ezinbestekoa izango da irakasleak eskatutako lan gehienak (%90) garaiz eta moduan ematea.

Ikasleek aukera izango dute deialdiari uko egiteko. Horretarako, Gradu ikasketen eta Berrikuntzaren Arloko Errektorordetzaren araudian zehazten den bezala, eskaria egin behar diote irakasgaiko irakasleari idatzi bidez eta azterketarako zehaztutako garai ofiziala hasi baino hamar egun lehenago.

Ez ohiko deialdian ikasleak azterketaren bidez eskuratuko du kalifikazioa.

Gaitasunak egiaztatzeko tresna hauek erabiliko dira:

- Parte-hartzea: talde-lanerako gaitasuna, jokabide autonomoa, jarrera aktiboa, ekarpenen kalitatea, eta abar.
- Portafolioa:
- Jomugan hartutako gaitasunak egiaztatzen dituzten ariketak eta zereginak(ahozkoak zein idatziak). Gutxienez gaitasun bakoitzeko bat.
- Lan munduko testuak:
  - Hizkuntza-arauak eta komunikazio eraginkorraren irizpide egokiak erabilia.
  - Estilo eta terminologia zaindua erabilia.
- Azterketa(k).

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- ALBERDI, X. & SARASOLA I. (2001). Euskal estilo libururantz. Gramatika, estiloa eta hiztegia, Bilbo, EHU.
- ALBERDI, X. & UGARTEBURU, I. (1999). Euskaltzaindiaren araugintza berria: ikastaroa. EHU argitalpen zerbitzua.
- EUSKALTZAINDIA (1993). Euskal Gramatika Laburra. Perpaus bakuna. Bilbo.
- EUSKALTZAINDIA (2000). Hiztegi batua. Euskaltzaindia, Bilbo.
- GARZIA, J. (2005). Kalko okerrak. Vitoria-Gasteiz: EJren Argitalpen Zerbitzua. [on line:
http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-573/eu/contenidos/informacion/dih/eu_5490/estilo_liburua_e.html]
- HAEE / IVAP (2005). IVAPeko estilo-liburua. HAEE/IVAP. Gasteiz.
- IDIAZABAL, I. & LARRINGAN, L.M. (arg.) (1998). Koherentzia, kohesioa eta konexioa: testuratze baliabideak. Hizkuntzaren azterketa eta irakaskuntza, EHU & Gasteiz, Arabako Foru Aldundia.
- IVAP (1997). Argiro idazteko proposamenak eta ariketak. HAEE/IVAP. Gasteiz.
- IVAP (2003). Galdezka: euskarazko zalantzei erantzunez. HAEE/IVAP, Gasteiz.
- SARASOLA, I. (1997). Euskara batuaren ajeak, Donostia, Alberdania.
- ZABALA, I. (2000). "Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak", Ekaia, 12.
- ZABALA, I., eta Odriozola, J.C., (1992). Idazkera tekniko 1: Hitz ordena, galdegaia eta komaren erabilera. EHU argit. zerbitzua.
- ZUAZO, K. (2000). Euskararen sendabelarrak, Donostia, Alberdania.
- ZUBIRI, I. (1995). Euskal Gramatika Osoa, Bilbo, Didaktiker.
- ZUBIRI, I. & ZUBIRI, E. (1995). Euskal Gramatika Osoa.

Arloko hiztegi zenbait:

- AGIRRE, J. (zuz.) (1994): Kirol hiztegiak, Atletismoa, Gasteiz, UZEI-SHEE/IVEF
- AGIRRE, J. (zuz.) (1994): Kirol hiztegiak, Futbola, Gasteiz, UZEI-SHEE/IVEF
- AGIRRE, J. (zuz.) (1994): Kirol hiztegiak, Pilota, Gasteiz, UZEI-SHEE/IVEF
- ASKOREN ARTEAN (1990): Los Vascos, Juegos y Deportes 1, II, III, IV, V, Bilbo, Lur
- ASKOREN ARTEAN (1997): Planeta entziklopedia 15. liburukia, Jarduera fisikoa eta kirola, Bartzelona, Planeta
- Euskaltzaindia (2000), ¿Hiztegi Batua¿, Euskara 45-2 [<http://www.euskaltzaindia.net>]
- FENEIZ, HEINZ (1993): Giza anatomiako poltsiko-atlasa, Usurbil, ELHUYAR, K.E. [Javier Agirre Lasarteren itzulpena, 2001, 2. argitalpena].

Gehiago sakontzeko bibliografia

- ENSUNZA, M. eta beste (2002): Zientzia eta teknikarako euskara. Zenbait hizkuntza baliabide. UEU.
- ODRIOZOLA, J.C. (koord.) (1999): Zenbait gai euskara teknikoaren inguruan. Bilbo, EHU.
- ZABALA, I. (2000): ¿Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak¿, Ekaia, 12.
- ZABALA, I. (koord.) (1996): Testu-loturarako baliabideak: euskara tekniko. Bilbo, EHU.
- IDIAZABAL, I. & LARRINGAN, L.M. (arg.) (1998), Koherentzia, kohesioa eta konexioa: testuratze baliabideak. Hizkuntzaren azterketa eta irakaskuntza, EHU & Gasteiz, Arabako Foru Aldundia.
- IDIAZABAL, I. & GARCIA, I.M. (2007). Ahozko hizkuntza: euskararen azterketarako eta didaktikarako zenbait lan, Bilbao, EHU.

Aldizkariak

- Elhuyar Zientzia eta Teknika
Argia
Ekaia
Hik Hasi

Interneteko helbide interesgarriak

- • ADMINISTRAZIOKO HIZKERA: http://www.ivap.euskadi.net/r61-2347/eu/contenidos/informacion/admin_hizkera/eu_3810/hizkera_menu_e.html
- • AGIRI SOZIOLABORALEN EREDUAK: http://www.kultura.ejgv.euskadi.net/r46714/eu/contenidos/informacion/dokumentu_soziolaboralak/eu_9374/agiri_soziolaboral_ak.html
- • AZPIDAZKI (Administrazio eta zerbitzuen arloan euskara erabiltzen laguntzeko gomendio, argibide eta baliabideak; EHU): www.ehu.es/azpidazki
- • CENTRE DE REDACCIÓ: <http://mutis2.upf.es/cr/casjur2005/index.html>
- • DUDANET: <http://www.ivap.euskadi.net/r61-v50001x/eu/v50aWar/comunJSP/v50acambioldioma.do?v50aCgaldioma=eu>
- • EUSKALTERM (terminologia bankua): www1.euskadi.net/euskalterm
- • EUSKARA BATUAREN ARAUAK eta HIZTEGI BATUA: www.euskaltzaindia.net

• Euskararen Aholku Batzordeak 1998ko ekainaren 24ko Batzorde Osoaren bileran aho batez onetsitakoa Eusko Jaurlaritzaren 1998ko uztailaren 28ko Gobernu Batzordeak onartutakoa. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/euskara_planak_bibliografia/es_7611/adjuntos/ebpn.pdf)

• Galdos Irazabal, Imanol: Kirola eta Euskara. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/galdos.pdf)

• <http://parles.upf.edu/cr/casacd/index.html>

• <http://www.ehu.es/azpidazki/>

• <http://www.ehu.es/ehulku>

• <http://www.euskaltzaindia.net>

• <http://www.hiztegia.net>

• <http://www.xuxen.com>

• Osasungoa Euskaratzeko Elkartea, <http://www.oeegunea.org>

• Urizar, Urri & Gabilondo, Amaia: Gazteen aisialdia eta kirola. (http://www.euskara.euskadi.net/r57-4075/es/contenidos/informacion/1021/es_6163/adjuntos/Urri.pdf)

• www.gipuzkoa.net/kirolaeuskaraz

• www.hiztegia.net

• www.xuxen.com

• Zientzia eta Teknikaren aldizkaria, <http://www.zientzia.net>

OHARRAK